

ISSN: 2146-7765

**EÜ
DEVLET TÜRK MUSİKİSİ
KONSERVATUVARI
DERGİSİ (EKOD)**

*JOURNAL OF EGE UNIVERSITY
TURKISH MUSIC STATE
CONSERVATORY*

Sayı: 12 Yıl: 2018

Yayın Sahibi

Prof. Dr. M. Hakan CEVHER
(Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuarı Adına)

Editör

Doç. Dr. S. Bahadır TUTU

Editör Yardımcıları

Dr. Öğr. Üyesi Özgen KÜÇÜKGÖKÇE
Öğr. Gör. Dr. Beril ÇAKMAKOĞLU
Arş. Gör. Hande DEVRİM KÜÇÜKEBE

Sekreteryaya

Gül OLDAÇ

Dergi Yayın Kurulu

Prof. Dr. M. Hakan CEVHER	Ege Üniversitesi
Prof. Sabri YENER	Ordu Üniversitesi
Doç. Dr. Belma KURTIŞOĞLU	İstanbul Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Cenk GÜRAY	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. İlhan ERSOY	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Mümtaz Hakan SAKAR	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. S. Bahadır TUTU	Ege Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Füsün AŞKAR	Ege Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Maruf ALASKAN	Ege Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Murat KÜÇÜKEBE	Dokuz Eylül Üniversitesi
Öğr. Gör. Atabey AYDIN	Ege Üniversitesi
Arş. Gör. Atakan DELİGÖZ	Ege Üniversitesi

Dizgi

Ege Üniversitesi Basımevi Müdürlüğü

Basım Yeri

Ege Üniversitesi Basımevi
Bornova-İzmir

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı

Sertifika No: 18679

Basım Tarihi

29.06.2018

Baskı Adedi: 50

Yönetim Yeri

Ege Üniversitesi
Devlet Türk Musikisi Konservatuarı
eudtmk@gmail.com
0 232 388 10 24

Web: <http://konservatuvar.ege.edu.tr>

Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuarı tarafından yılda iki sayı olarak yayımlanan ulusal hakemli dergidir. Dergipark Platformu üyesi olan dergimiz, TR Dizin ulusal veri tabanında taranmaktadır.

EGE ÜNİVERSİTESİ
DEVLET TÜRK MUSİKİSİ KONSERVATUVARI DERGİSİ
HAKEM VE DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Aida ISLAM	Üsküp Kiril Metodi Üniversitesi (K. Makedonya Cum.)
Prof. Dr. Ayhan EROL	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Berrak TARANÇ	Ege Üniversitesi
Prof. Ece SÖZER	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. F. Reyhan ALTINAY	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Gürbüz AKTAŞ	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim Yavuz YÜKSELSİN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Dr. M. Hakan CEVHER	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. M. Öcal ÖZBİLGİN	Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Hilmi BULUT	Cumhuriyet Üniversitesi
Prof. Dr. Muzaffer SÜMBÜL	Çukurova Üniversitesi
Prof. Dr. Nergiz ŞAKİRZADE SARI	Dokuz Eylül Üniversitesi
Prof. Nihal ÖTKEN	İstanbul Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Nilgün DOĞRUSÖZ DİŞİAÇIK	İstanbul Teknik Üniversitesi
Prof. Songül KARAHASANOĞLU	İstanbul Teknik Üniversitesi
Prof. Serpil MÜRTEZAOĞLU	İstanbul Teknik Üniversitesi
Prof. Sabri YENER	Ordu Üniversitesi
Prof. Talia Özlem B. BAYOĞLU	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Abdullah AKAT	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet UTKU	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Ali Cenk GEDİK	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Belma KURTİŞOĞLU	İstanbul Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Berna KURT KEMALOĞLU	İstanbul Aydın Üniversitesi
Doç. Bülent KURTİŞOĞLU	İstanbul Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Cenk GÜRAY	Hacettepe Üniversitesi
Doç. Dr. Ferah ONAT	Yaşar Üniversitesi
Doç. Dr. Gökhan EKİM	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. İlhan ERSOY	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Kürşad GÜLBELAY	Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Linet ŞAUL	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Martin GREVE	Orient Institut
Doç. Dr. Muvaffak DURANLI	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Mümtaz Hakan SAKAR	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Onur NURCAN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Doç. Dr. Ö. Barbaros ÜNLÜ	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Özge GÜLBELAY USTA	Yaşar Üniversitesi
Doç. Dr. Özlem DOĞUŞ VARLI	Uludağ Üniversitesi
Doç. Dr. Pınar FEDAKAR	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. S. Bahadır TUTU	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Selami FEDAKAR	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Sema ERKAN	Ege Üniversitesi
Doç. Dr. Sühan İRDEN	Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. Türker EROĞLU	Gazi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Aslı TUNCAY	Dokuz Eylül Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Esin de T. MILLARD	Ege Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Füsun AŞKAR	Ege Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Levent ERGUN	Dokuz Eylül Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Maruf ALASKAN	Ege Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet ERSAL	Katip Çelebi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Mustafa GÜLTEKİN	Gaziantep Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Murat KÜÇÜKEBE	Dokuz Eylül Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Münir Nurettin BEKEN	University of California (USA)
Dr. Öğr. Üyesi Özgen KÜÇÜKGÖKÇE	Ege Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Pakize ARIKAN	Katip Çelebi Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Yücel AÇIN	İstanbul Teknik Üniversitesi
Dr. Beril ÇAKMAKOĞLU	Ege Üniversitesi
Dr. Halil ALTINKÖPRÜ	Ege Üniversitesi
Dr. Mahmut KARAGENÇ	Ege Üniversitesi
Dr. Serap AKDENİZ	Ege Üniversitesi
Dr. Zeynel DEMİR	Ege Üniversitesi

BU SAYININ HAKEMLERİ

Prof. Berrak TARANÇ
Prof. Dr. F. Reyhan ALTINAY
Prof. Dr. M. Hakan CEVHER
Prof. Dr. M. Öcal ÖZBİLGİN
Prof. Dr. Nilgün DOĞRUSÖZ DİŞİAÇIK
Prof. Sabri YENER
Doç. Dr. Ahmet UTKU
Doç. Dr. Ali Cenk GEDİK
Doç. Dr. Cenk GÜRAY
Doç. Dr. Ferah ONAT
Doç. Dr. Gökhan EKİM
Doç. Dr. İlhan ERSOY
Doç. Dr. Mümtaz Hakan SAKAR
Doç. Dr. Ö. Barbaros ÜNLÜ
Doç. Dr. Özge GÜLBAY USTA
Doç. Dr. S. Bahadır TUTU
Doç. Dr. Sema ERKAN
Doç. Dr. Sühan İRDEN
Dr. Öğr. Üyesi Esin de T. MILLARD
Dr. Öğr. Üyesi Füsün AŞKAR
Dr. Öğr. Üyesi Levent ERGUN
Dr. Öğr. Üyesi Murat KÜÇÜKEBE
Dr. Öğr. Üyesi Özgen KÜÇÜKGÖKÇE
Dr. Öğr. Üyesi Pakize ARIKAN
Dr. Beril ÇAKMAKOĞLU
Dr. Serap AKDENİZ

İÇİNDEKİLER

YIL: 2018 SAYI:12

ARAŞTIRMA MAKALELERİ

GELENEKSEL TÜRK SANAT MÜZİĞİNDE MAKAM GEÇKİLERİ Halil ALTINKÖPRÜ.....	1
SESTEN NOTAYA: SÜZİNÂK İLÂHÎ, “AŞKIN İLE ÂŞIKLAR” ÖRNEĞİ Cem ÇIRAK	13
TRADITIONAL FORMS AND GENRES OF TURKISH MUSIC IN THE CREATIONS OF INTERNATIONAL ART MUSIC COMPOSERS OF TURKEY Özge USTA	33
VİDEO OYUN MÜZİKLERİNİN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN DAVRANIŞLARINA ETKİSİNİN İNCELENMESİ Uğur BAKAN, Mücahit Yalçın ÖZTÜFEKÇİ.....	51
TÜRKİYE’DE MODERNLEŞME SÜRECİNİN MÜZİĞE YANSIMALARI BAĞLAMINDA “KLASİK KORO” ÖRNEĞİ Muattar Demet DOĞRUÖZ.....	69
İZMİR’DEKİ TÜRK SANAT MÜZİĞİ AMATÖR KOROLARININ İNSAN YAŞAMINDAKİ YERİ Fatih COŞKUN.....	83
<u>KİTAP TANITIMLARI</u>	
RAKSTAN OYUNA Türkiye’de Dansın Modern Halleri Damla TOPALOĞLU.....	93
İZMİR ZEYBEK OYUNLARI Yunus Emre KILIÇ	97
9/8 ROMAN DANSI Kültür, Kimlik, Dönüşüm ve Yeniden İnşa Cihan GİREYHAN.....	101
GİRESUN HALK OYUNLARI -Etnokoreolojik Bir Değerlendirme- Gökçe Asena ALTINBAY ÇAKIR.....	105

Editörden,

Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuarı Dergisi'nin (EKOD), TR Dizin tarafından taranmaya başladığı 12. sayısını siz değerli okurlarımıza heyecanla sunmuş bulunmaktayız. Öncelikle dergimizin kuruluşundan bugüne kadar yol almamızda editör, yayın kurulu üyesi, hakem, yazar ve okur olarak katkılarını esirgemeyen herkese teşekkür ederim.

12. sayımızla dergimizin sürekliliği ve gelişmesi adına attığımız adımlara devam etmekteyiz. Bu adımları atarken, bir önceki sayıda olduğu gibi dergi içeriğinin kalitesinin yükselmesi hususundaki özenli yaklaşımımızın bir göstergesi olarak hakemlerimiz arasına yeni isimler eklenmiştir. Diğer taraftan; dergi yayın kurulu, aramıza katılan Prof. Sabri YENER, Doç. Dr. Cenk GÜRAY, Doç. Dr. Belma KURTİŞOĞLU, Doç. Dr. Mümtaz Hakan SAKAR ve Dr. Öğr. Üyesi Murat KÜÇÜKEBE ile daha da güçlenmiştir.

12. sayının “Geleneksel Türk Sanat Müziğinde Makam Geçkileri” başlıklı ilk makalesi, Dr. Halil ALTINKÖPRÜ tarafından yazılmıştır. Bu makalede; “geçki” uygulamasının Türk sanat müziği geleneğindeki yeri ele alınmış, çeşitli araştırmacıların makam geçkisi tarifleri tartışılmış ve geçkilerin yapıtaşları olduğu belirtilen çeşnilerin bir listesi önerilmiştir. Altinköprü makalesinde; yakın, uzak ve farklı perdelere aktarılmış makamlar arasında bestelediği geçki örneklerine de yer vermiştir.

Bu sayıda yer alan geleneksel Türk sanat müziği alanındaki bir diğer makale, Cem ÇIRAK tarafından yazılmıştır. “Sesten Notaya: Sûzinâk İlâhî, “Aşkın İle Âşıklar” Örneği” başlıklı makalede, sözlü kültür ortamı şartlarında bestelenen eserlerin yazıya aktarıldığı koşullar değerlendirilmiş, bu koşulları nota nüshalarının karşılaştırılması sureti ile gerçekleştirilen metin tamiri işlemlerinde göz önünde bulundurmaya öneren bir yöntem önerilmiştir. Çırak; bu yöntemi başlıkta adını verdiği eser üzerinde uygulamış ve önermesini okuyucuların tartışmasına açmıştır.

Doç. Dr. Özge GÜLBİEY USTA “Türk Uluslararası Sanat Müziği Bestecilerinin Eserlerinde Türk Müziğinin Geleneksel Türleri ve Biçimleri” adlı makalesinde, uluslararası sanat müziği alanında eser veren Türk bestecilerinin eserlerinde geleneksel Türk halk müziği mirasını yoğun olarak işlediklerini, ulusal sanat müziği mirasından ise daha ziyade müzik dokularını değerlendirmeyi tercih ettiklerinin altını çizmiştir. Usta, müzik dokularının yanında geleneksel türlerin de daha yakın bir dönemde besteciler tarafından işlenmeye başladığını vurgulamış ve henüz çok tartışılmayan bu konu hakkında ulaştığı bulguları sunmuştur.

Dr. Öğr. Üyesi Uğur BAKAN ve Mücahit Yalçın ÖZTÜFEKÇİ, bu sayımızda “Video Oyun Müziklerinin Üniversite Öğrencilerinin Davranışlarına Etkisinin İncelenmesi” adlı makaleleri ile yer almışlardır. Video oyunu içerisindeki müziklerin kurgusal dünya ile gerçek dünya arasındaki bütünleşmenin sağlanmasında kilit bir öneme sahip olduğunun belirtildiği makalede, video oyun müziklerinin saldırgan davranış ile bağlantısı incelenmiştir. İnceleme sonucunda, önceki çalışmaların aksine, oyunlarda kullanılan arka plan müziğinin saldırganlık eğiliminin artmasında önemli bir rolünün olmadığı önermesi ortaya konmuştur.

“Türkiye’de Modernleşme Sürecinin Müziğe Yansımaları Bağlamında Klasik Koro Örneği” başlıklı makale, Muattar Demet DOĞRUÖZ’e aittir. Makalede; Türk müzik çevresinde modernleşme çerçevesinde oluşan geleneksel müzik yaşam ortamları ve kurumlarının nasıl yapılandırıldığı incelenmiş, “Klasik Koro” olarak bilinen geleneksel sanat müziği topluluklarının bu süreçteki yeri ve arz ettiği görünüm değerlendirilmiştir.

Türk sanat müziği geleneğinin sayıları son yıllarda artış gösteren diğer bir icra ortamı, Dr. Fatih COŞKUN’un “İzmir’deki Türk Sanat Müziği Amatör Korolarının İnsan Yaşamındaki Yeri” adlı makalesinde ele alınmıştır. Coşkun; makalesinde, konser öncesi provalara ve konserlere katılarak, gözlem, görüşme ve anket yöntemiyle elde edilen verileri paylaşmıştır.

Arzu ÖZTÜRKMEN’e ait *Rakstan Oyuna Türkiye’de Dansın Modern Halleri*, Öcal ÖZBİLGİN’e ait *İzmir Zeybek Oyunları*, Gonca GİRGİN’e ait *9/8 ROMAN DANSI Kültür, Kimlik, Dönüşüm ve Yeniden İcra*, İdris Ersan KÜÇÜK’e ait *Giresun Halk Oyunları -Etnokoreolojik Bir Değerlendirme-* adlı dört kitabın tanıtımı ise dergimizin bu sayısında araştırma makalelerine ek olarak yayımlanmıştır.

12. sayımızın yayımlanmasının ardından yeni sayının hazırlıklarına başlamanın tatlı heyecanı içinde iyi okumalar dilerim.

Doç. Dr. Sıtkı Bahadır TUTU